

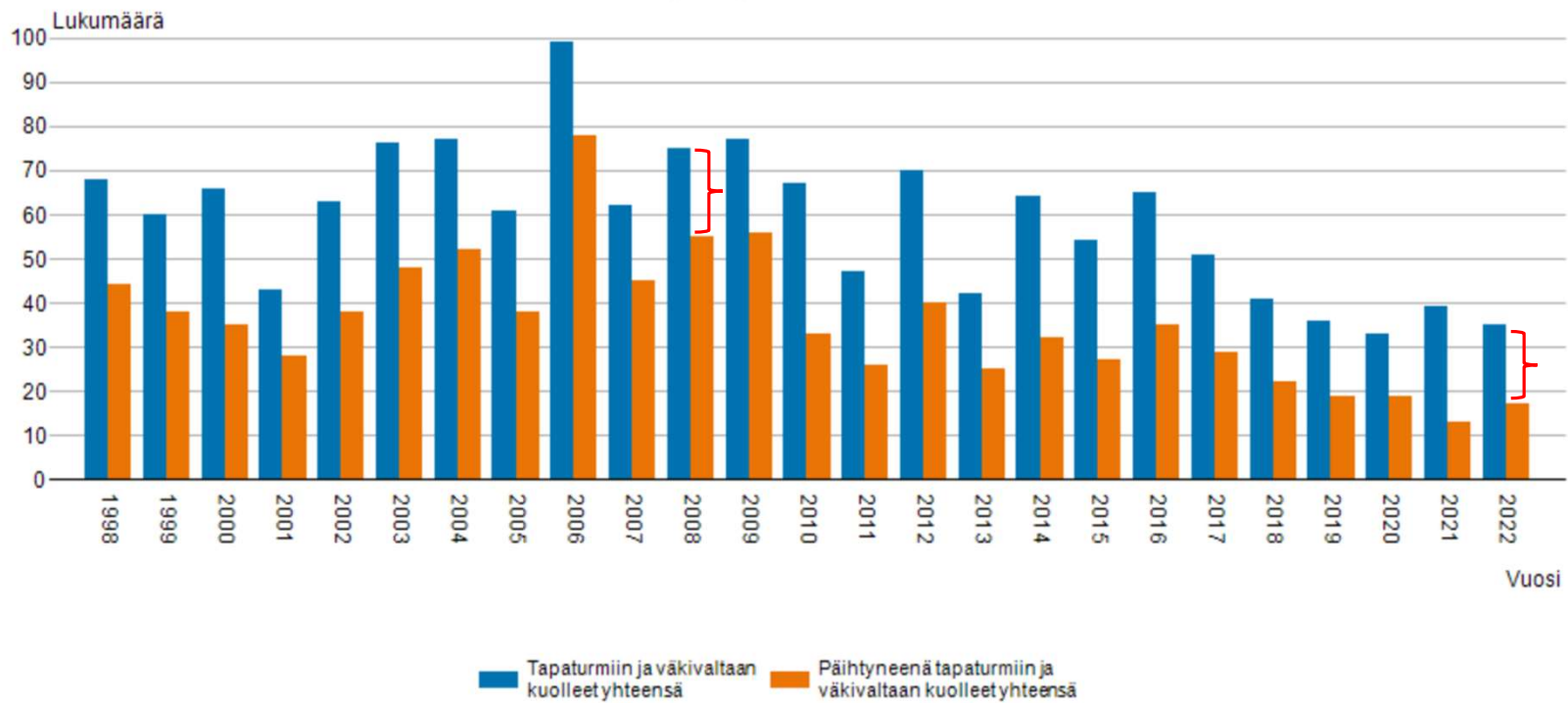
Ympäristöministeriön palosäännökset ja standardointi

Paloseminaari 2024 – Paloturvallisuus ja standardointi

Jorma Jantunen
Ympäristöministeriö

Tilastoa

Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleet muuttujina Tiedot ja Vuosi. 047 Altistuminen kontrolloimattomalle tulelle rakennuksessa (X00), Yhteensä, Yhteensä.

Ympäristöministeriön paloturvallisuuteen liittyvät säädökset ja ohjeet

- Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 -> Rakentamislaki 751/2023 (voim. 1.1.2025 lukien)
- Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 (muutos 927/2020)
- Ympäristöministeriön asetus savupiippujen rakenteista ja paloturvallisuudesta 745/2017
- Ohje: RakMK E8, Muuratut tulisijat 1985
- Ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista 477/2014
  - Ympäristöministeriön asetukset ja ohjeet eurokoodimitoituksessa sovellettavista kansallisista valinnoista
- Maankäyttö- ja rakennusasetus 895/1999
- Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä 214/2015
- Valtioneuvoston asetus maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta 215/2015
- Ympäristöministeriön asetus rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä 216/2015

MRL Olennais Asetuksi

Rakennus on suunniteltava siten, että siihen rakentamiseksi tarvittavat rakennusmateriaalit, lujutta tai vakautta lisäävät osat, sähkö- ja viikkolaitteita tai kiinteitä varusteita ei ole suunniteltava ja rakennus on suunniteltava ja rakennettava siten, että sen rakentaminen ei ole suunnitellun suunnitelman mukaisesti tapahtumaan verrattuna.

Ympäristöministeriön asetus antaa uuden rakennuksen rakennuksen korjaus- ja muutoksen käyttötarkoituksen tarvittavia tarkempia sääntöjä:

- 1) rakenteita vaadittavast vakaudesta;
- 2) kantavien rakenteiden mitoittamisesta;
- 3) rakentamisen ja käytön mituksista;
- 4) kantavissa rakenteissa kennustuotteista.

117 b §

Paloturvallisuus

Rakennushankkeeseen ryhtyvä on velvollinen varmistamaan, että rakennus suunnitellaan sen käyttötarkoituksella tavalla paloturvalliseksi sen vaaraa rajoitettava. Rakennuksen rakenteiden on oltava palon sattuessa kestävä vähintään kahdeksan tuntia, jotta palon hallintaan saaminen, pelastustöiden kehittäminen ja leviämistä rajoittaminen on mahdollista. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä sellaisia teknisiä laitteistoja,

joita tarvitaan, jotta rakennus voidaan palon sattuessa pelastautua tai pelastaa. Pelastushenkilöstön turvallisuus on rakentamisessa otettava huomioon. Lupaviranomainen voi edellyttää laadittavaksi turvallisuusselityksen poistumisen

SUOMEN SÄÄDÖKSIÄ

Julkaisu Helsingissä 12.11.2017

848

Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 958/2012:

Tätä asetusta sovelletaan uuden rakennuksen rakentamiseen tai sen kerrosalaan laskettavan tilan korjaus- ja muutostyöhön, jos työ on tarkoituksenaan paloturvallisuuden parantaminen osittain tai kokonaisuudessaan.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
1) automaattisella sammutuslaitteistolla tai sen sähkösäätimellä, tai pitää palon hallinnassa;
2) huikavälikäyttöön kulkuvälineitä;
3) lämmönvaihtimia yhdestä tai useammasta käytettävää rakennustuotetta;
4) osastonalla olevia asetuksen luokan va
5) osastonalla rakennusosalla asetettu erottava rakennusosa;
6) osastonalla ulokäytävällä osastoit
poistumaturvallisuus;
7) osaston palon osaston tai osaston jät
asetuksen luokan täyttävillä rakennusosilla p
8) palo- tai räjähdysvaarallisia tiloita
vaara tai räjähdysvaara;

European Parliament and Council Directive 2015/1535

Ympäristöministeriön asetus antaa uuden rakennuksen rakennuksen korjaus- ja muutoksen käyttötarkoituksen tarvittavia tarkempia sääntöjä edellyttävistä

FINLEX

Suomeksi På svenska In English

Etusivu Lainsäädäntö Oikeuskäytäntö Viranomaiset Valtiosopimukset Hallituksen esitykset Julkaisut

Hae aineistosta

Hakusana... Hae

Haussa katkaisumerkki *, esim. opintotu* ja takaisinpe*. Laveampi haku tai-sanalla, esim. avopuol* tai aviopuol*. Kokeile myös tarkennettua hakua ja asiasanastoa. Katso ohjeet

Finlex > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 2017 > 28.11.2017/848

28.11.2017/848

Dokumentin versiot

Viitetedot På svenska

Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus käyttöohjeissa.

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 958/2012:

1 luku Yleistä

1 § Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan uuden rakennuksen rakentamiseen sekä rakennuksen laajentamiseen tai sen kerrosalaan laskettavan tilan lisäämiseen. Asetusta sovelletaan myös rakennuksen korjaus- ja muutostyöhön, jos rakennus tai sen osa muuttuu korjaus- ja muutostyön seurauksena paloturvallisuuden kannalta vaarallisemmaksi ja rakennuksen paloturvallisuuden parantaminen on

Ajantasainen lainsäädäntö

Säädöksiä seurattu SDK 199/2022 saakka (julkaistu 31.3.2022).

Päivitettyt säädöstekstit, joissa kaikki tai asetukseen tehdyt muutokset sisältyvät säädöstekstiin.

Aineistoon liittyvä muu materiaali

- Vanhentuneet ajantasaiset
- Vakiintuneet säädösnimikkeet
- Ruotsinkieliset säädökset
- Säädökset alkuperäisinä
- Säädösmuutosten hakemisto

Sisällysluettelo 28.11.2017/848

- 1 luku - Yleistä
- 1 § - Soveltamisala
  - 2 § - Määritelmät
  - 3 § - Paloturvallisuutta koskevien olennaisten teknisten vaatimusten täyttymisen osoittaminen

ALLISUUDESTA

Ympäristöministeriön asetus rakennuslainsäädännön mukaisesti (132/1999)

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen korjaus- ja muutosten tarvittavien tar-

vikkeiden ja lämmitykseen

vaatimusten ja rakennustuotteiden

vaatimusten tähän liittyvien rakennus-

vaatimusten, että rakennuksen rakentamisen kannalta pelastustoiminta ja pelastustöiden kehittäminen ja leviämistä rajoittaminen on mahdollista. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä sellaisia teknisiä laitteistoja, joita tarvitaan, jotta rakennus voidaan palon sattuessa pelastautua tai pelastaa. Pelastushenkilöstön turvallisuus on rakentamisessa otettava huomioon. Lupaviranomainen voi edellyttää laadittavaksi turvallisuusselityksen poistumisen

Palosäännökset ja niiden vaikutukset

- Rakentamisen sääntely koskee pääsääntöisesti uudisrakentamista
- Uudisrakentamisen on vuodessa noin 1...2 prosenttia koko rakennuskannasta.
- Joten, säädösmuutosten turvallisuusvaikutus on havaittavissa vasta pitkällä ajalla, mutta kustannusvaikutus konkretisoituu heti rakennusvaiheessa. Investoinnin kuoletus ja korko alkaa juosta.
- Kuinka laaja vaikutus muutoksella on rakennuskantaan riippuu myös säännöstoimenpiteen laajuudesta. Eli kuinka suureen osaan rakennuskantaa ja rakennusta se kohdentuu.
- Sääntelyn tarkoituksenmukaisuus on luettavissa tilastoista, toisaalta uusien suurehkojen muutosten vaikutus jää nähtäväksi tulevaisuudessa.

Luokkiin ja lukuarvoihin vai oletettuun palonkehitykseen perustuva suunnittelu?

Luokka-lukuarvomitoitus

- Kuvaa yhteiskunnan asettaman turvallisuustason
- Helpottaa suunnittelua
- Tulkinnat vähenevät
- Turvallisuustaso yhdenmukaistuu

Oletettuun palonkehitykseen perustuva mitoitus

- Rakennushankkeeseen ryhtyvän ja suunnittelijan vastuu korostuu
- Tapauskohtainen
- Riippuvainen suunnittelijan osaamisesta ja etiikasta
- Turvallisuustason arviointi?

Rakentamislaki 751/2023

4 luku

Olellaiset tekniset vaatimukset

29 §

Rakentamiselle asetettavat vaatimukset

Rakennuksen on täytettävä olellaiset tekniset vaatimukset siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen. Myös rakennelman ja käyttötuovallisuuden kannalta merkittävän kohteen on täytettävä ne olellaiset tekniset vaatimukset, jotka ovat turvallisuuden kannalta olellaisia, jos niiden vauriosta voi aiheutua vaaraa henkilöturvallisuudelle. Rakentamisen on lisäksi oltava hyvän rakennustavan mukaista.

Rakennuksen on oltava tarkoitustaan vastaava, korjattavissa sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttötarkoitusta, sovellettava myös sellaisten henkilöiden käyttöön, jo rajoittunut.

30 §

Rakennuksen korjaaminen

Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä on otettava huomioon erityispiirteet eivätkä ne saa ilman painavaa syytä työssä. Rakennuksen on sovellettava aiottuun käyttöönsä

dosta rakennuksen käyttäjien turvallisuuden olonsa heikentyä.

Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä on otettava huomioon erityispiirteet eivätkä ne saa ilman painavaa syytä työssä. Rakennuksen on sovellettava aiottuun käyttöönsä

Jos rakenne tai rakennusosasto korjaustyössä noudatettavien vaatimusten mukaisia, jos tarkoituksena on parantaa rakennuksen turvallisuutta.

Rakennuksen käyttötarkoituksen mukaisia olellaisia teknisiä vaatimuksia.

8

32 §

Paloturvallisuus

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla paloturvalliseksi. Palon syttymisen vaara on rajoitettava. Rakennuksen kantavien rakenteiden on oltava sellaiset, että ne palon sattuessa kestävät vähimmäisajan ottaen huomioon rakennuksen sortuminen, poistumisen turvaaminen, pelastustoiminta ja palon hallintaan saaminen. Palon ja savun kehittymistä ja leviämistä rakennuksessa sekä palon leviämistä lähistöllä oleviin rakennuksiin on pystyttävä rajoittamaan. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä paloturvallisuuden kannalta soveltuvia rakennustuotteita ja teknisiä laitteistoja.

Rakennuksen on oltava sellainen, että siinä olevat voivat palon sattuessa pelastautua tai heidät voidaan pelastaa. Pelastushenkilöstön turvallisuus on rakentamisessa otettava huomioon. Lupaviranomainen voi edellyttää laadittavaksi turvallisuus selvityksen poistumisturvallisuuden kannalta erittäin vaativasta kohteesta.

9

751/2023

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta koskevia tarkempia säännöksiä:

- 1) palon syttymisen ja leviämisen rajoittamisesta sekä taloteknisten ja lämmitykseen käytettävien laitteistojen paloturvallisuudesta;
- 2) rakenteiden kantavuudesta palotilanteessa ja tähän liittyvistä rakennustuotteiden ominaisuuksista;
- 3) palon ja savun kehittymisen ja leviämisen rajoittamisesta ja tähän liittyvien rakennustuotteiden ja laitteistojen ominaisuuksista;
- 4) poistumisturvallisuudesta ja turvallisuus selvityksestä;
- 5) sammutus- ja pelastustehtävien järjestelystä.

Standardien käyttö säädöksissä ja ohjeissa

- Ympäristöministeriö on linjannut että, MRL:n nojalla annetuissa ympäristöministeriön asetuksissa ei viitata suoraan standardeihin (lievä poikkeus 477/2014 ja eurokoodit)
- Ympäristöministeriön työjärjestyksen perusteella annetuissa ministeriön ohjeissa ja asetusten perustelumuuistoissa voidaan viitata standardeihin
- Ohjeesta viitattaessa standardilla on ohjeen status
- hEN
  - Ei yleensä viittaustarvetta; vaatimukset säännöksissä, ominaisuudet osoitetaan CE –merkinnällä jos hEN olemassa
- EN suunnittelustandardit
  - Voidaan viitata ohjeissa (eurokoodit myös asetustasolta), esimerkiksi SFS-EN 12845 ja SFS-EN 199X-Y
- SFS standardit
  - Voidaan viitata ohjeissa
- Luokitus- ja testausstandardit
  - Voidaan viitata ohjeesta, tai informatiivinen listaus, esimerkiksi SFS-EN 13501-2

Luokat –linkki säännösten ja standardien välillä

- Komission päätökset ja delegoidut asetukset ovat sovellettavaa lainsäädäntöä, joten niihin lupa viitata; linkki standardien ja kansallisen sääntelyn välillä
- Rakennustuotteiden tai rakennusosien luokitusjärjestelmistä on säädetty Komission päätöksillä ja asetuksilla.
  - Rakennustuotteiden palotekninen käyttäytyminen, komission delegoitu asetukset 2016/364/EY.
  - Rakennusosien luokitusjärjestelmästä, komission päätökset 2000/367/EY ja 2003/629/EY. (uudistettavana)
  - Katteiden luokitusjärjestelmä, komission päätökset 2001/671/EY ja 2005/823/EY.
  - Hissien palo-ovet voidaan luokitella em. komission päätösten tai hissidirektiivin (95/16/EC) mukaisesti.

Luokat, luokitukset, jatkuu

- EU:n komissio on antanut päätökset 96/603/EY, 2000/605/EY ja 2003/424/EY jossa mainittujen tarvikkeiden voidaan katsoa kuuluvan luokkiin A1 ja A1_{FL} ilman testausta ja erillistä luokitusta.
- Euroopan komissio on myös laatinut menettelyn, jonka perusteella rakennustuotteen määrätyn edellytyksin voidaan katsoa kuuluvan tiettyyn luokkaan ilman testausta. Tällaisia tuotteita, jotka voidaan "luokitella ilman lisätestausta" (CWFT) tai "luokitella ilman testausta" (CWT), koskevat komission päätökset julkaistaan EY:n virallisessa lehdessä.

Hyvä rakennustapa

- Hyvästä rakennustavasta, hallituksen esitys HE 139/2022 vp., Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislakiin ja siihen liittyviksi laeiksi, säännöskohtaiset perustelut, 29 §
- ” Kun joudutaan harkitsemaan, onko rakentamisessa noudatettu hyvää rakennustapaa vai ei, on ymmärrettävä eri oikeuslähteiden välinen hierarkia. Ensimmäisenä tulkintajärjestyksessä on lainsäädäntö eli maankäyttö- ja rakennuslaki ja sen nojalla annetut asetukset eli maankäyttö- ja rakennusasetus sekä Suomen rakentamismääräyskokoelma. Toisella tasolla ovat ympäristöministeriön ohjeet ja kunnan rakennusjärjestys. Kolmannella tasolla ovat alan itse määrittämät ja lainsäädäntöä täydentävät laatuvaatimukset, kuten esimerkiksi RT-kortit, rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset (RYL) ja Rakennusinsinööriliiton RIL-ohjeet. Neljännellä tasolla ovat erilaiset oppikirjat ja suunnittelijoiden ja rakentajien käyttämät oppaat. Viidennellä sijalla voi olla rakennustuotteiden valmistajien julkaisemia ohjeita. Olaus Petrin tuomariohjeiden mukaan on noudatettava maan tapaa: ”Maantapa, kun se ei ole kohtuuton, pidettäköön lakina, jonka mukaan on tuomittava”. Hyvän rakennustavan voidaan katsoa tarkoittavan vakiintunutta maantapaa, jolla on oma velvoittavuutensa. Huomioon on kuitenkin otettava perustuslain 107 §, jonka mukaan asetuksen tai muun lakia alemman asteisen säädöksen säännöstä ei saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa, jos se on ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa.

Pääministeri Orpon hallitusohjelma, kirjauksia

- Hallitus käynnistää maankäytön ja rakentamisen sääntelyn keventämisen, joka koskee koko Suomen rakentamismääräyskokoelmaa (lait, asetukset ja ohjeet)
- Uudistetaan rakentamisen sääntelyä puurakentamisen vauhdittamiseksi ja parannetaan alan vientimahdollisuuksia.

Kiitos paljon!

Jorma Jantunen
Rakennusneuvos, ympäristöministeriö
jorma.o.jantunen(miukumauku)gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment